

**ข้อสังเกตต่อการส่งผ่านคำบอกเล่าของประจักษ์พยาน
ในญาณวิทยาของเจนนิเฟอร์ แลกกี**
**The Remark on Transmission of Testimony in
Jennifer Lackey's Epistemology**

เด่นพงษ์ แสนคำ

Denpong Saenkum

นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาปรัชญาและศาสนาตะวันออก

Ph.D. Student of Program in Eastern Philosophy and Religion

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

Faculty of Humanities and Social Science

มหาวิทยาลัยขอนแก่น

Khon Kaen University

บทคัดย่อ

คำบอกเล่าของประจักษ์พยาน ถือเป็นแหล่งที่มาของความรู้แหล่งหนึ่งตามแนวทางของญาณวิทยา และในญาณวิทยาเชิงสังคม คำบอกเล่าของประจักษ์พยานถือว่าเป็นจุดเริ่มต้นของความรู้ในเชิงสังคม เนื่องจากคำบอกเล่าของประจักษ์พยานเป็นความรู้ที่เกิดขึ้นจากการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล โดยทั่วไปแล้ว ญาณวิทยาว่าด้วยคำบอกเล่าของประจักษ์พยานมีประเด็นสำคัญคือ การส่งผ่านคำบอกเล่าจากประจักษ์พยานไปยังผู้รับคำบอกเล่า ตามแนวทางดั้งเดิมของการส่งผ่านเรียกว่า TEP-N ซึ่งให้ความสำคัญกับความรู้หรือความเชื่อของประจักษ์พยานที่มีอยู่เกี่ยวกับเรื่องที่เขาถ่ายทอดออกไป จึงจะทำให้คำบอกเล่านั้นเป็นคำบอกเล่าที่ยอมรับได้ว่าเป็นความรู้ อย่างไรก็ตาม Jennifer Lackey ได้เสนอข้อโต้แย้งกับ TEP-N ผ่านตัวอย่างที่เธอได้นำเสนอไว้ 2 ตัวอย่าง ผู้เขียนได้แสดงให้เห็นว่าตัวอย่างของ Lackey ไม่สามารถโต้แย้งกับ TEP-N ได้ในบทความนี้

คำสำคัญ: คำบอกเล่าของประจักษ์พยาน ญาณวิทยา ญาณวิทยาเชิงสังคม เจนนิเฟอร์ แลกกี

Abstract

Testimony is one of the sources of knowledge in epistemology. In social epistemology, testimony is the starting point for social knowledge since testimony is knowledge that arises from individual interaction. Generally, epistemology of testimony has main debate about transmission of testimony who testifier send testimony into hearer. According to traditional of transmission of testimony called TEP-N that focus on knowledge or belief of testifier about what he/she conveyed, hence testimony that is accepted as knowledge. However, Jennifer Lackey argues with TEP-N via two examples that she has presented. I have shown that Lackey's example can't be contested with TEP-N.

Keywords: Testimony, Epistemology, Social Epistemology, Jennifer Lackey

บทนำ

แหล่งที่มาของความรู้เป็นประเด็นหนึ่งที่สำคัญมาก ๆ ในทางญาณวิทยา เพราะเมื่อถามว่าความรู้นั้นเป็นความรู้จริงหรือไม่ เราก็มักจะถามต่อว่าความรู้นั้นมีที่มาจากที่ใด ในสังคมโลกปัจจุบันความรู้ต่าง ๆ มีความกว้างไกลออกไปเรื่อย ๆ ความรู้จึงไม่ได้มาจากตัวของผู้นั้น ๆ เพียงคนเดียว แต่ความรู้มาจากการที่เรา มีปฏิสัมพันธ์กันกับบุคคลอื่นในสังคมโลกด้วย ความรู้ลักษณะดังกล่าวนี้จึงมีลักษณะความรู้ที่มีความเป็นสังคมมากขึ้น และมักจะเรียกการศึกษาค้นคว้าความรู้ในเชิงปรัชญาว่า ญาณวิทยาเชิงสังคม (Social Epistemology) ที่สนใจปฏิสัมพันธ์กันของเรากับผู้อื่น หรือที่เรียกว่าความรู้ที่มาจากคำบอกเล่าของประจักษ์พยานหรือคำบอกเล่าของผู้อื่น (Fallis, 2009: 1-7) ความรู้ที่มาจากคำบอกเล่าของประจักษ์พยาน (Testimony) เป็นแหล่งที่มาของความรู้แหล่งหนึ่งเช่นเดียวกันกับเหตุผลและประสบการณ์ แต่มีความแตกต่างกันตรงที่ว่า เหตุผลและประสบการณ์เป็นแหล่งที่มาของความรู้ที่เกิดขึ้นจากตัวผู้เชื่อคนนั้น ๆ ในขณะที่คำบอกเล่าของประจักษ์พยานไม่ได้เกิดขึ้นด้วยตัวเองจากตัวผู้เชื่อคนนั้น ๆ แต่เกิดขึ้นจากการรับความรู้จากผู้อื่นที่ส่งมายังผู้รับข้อมูลหรือความรู้นั้น ๆ อีกชั้นหนึ่ง ด้วยเหตุนี้นักปรัชญาบางคนจึงเห็นว่า คำบอกเล่าของประจักษ์พยาน มิใช่แหล่งที่มาของความรู้ที่มีลักษณะที่เป็นความเชื่อพื้นฐานเหมือนกับเหตุผลและประสบการณ์ ดังนั้นความน่าเชื่อถือของคำบอกเล่าของประจักษ์พยานจึงน้อยกว่าเพราะไม่ได้เกิดขึ้นมาด้วยการรับรู้โดยตรง (Audi, 2003: 132)

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าคำบอกเล่าของประจักษ์พยานไม่ใช่แหล่งความรู้พื้นฐาน แต่เราก็จะพบว่า ความรู้ส่วนมากของเรามาจากคำบอกเล่าของประจักษ์พยานโดยมาก อาทิเช่น ความรู้ทางประวัติศาสตร์ ลักษณะทางภูมิศาสตร์โลก อาหารที่เรารับประทาน ยาที่เรารับประทาน ผลิตภัณฑ์ที่เราซื้อ หรือ ข้อค้นพบทางวิทยาศาสตร์ แม้แต่ความเชื่อที่สำคัญที่สุดของเรหลายประการเกี่ยวกับตัวเราเองก็ได้รับการเรียนรู้จากพ่อแม่และผู้ดูแล เช่น วันเดือนปีเกิด อัตลักษณ์ของพ่อแม่ ภูมิหลังทางชาติพันธุ์ของเรา เป็นต้น ซึ่งถ้าหากเราละเว้นจากการยอมรับคำบอกเล่าของประจักษ์พยานของผู้อื่น ชีวิตของเราก็จะประสบปัญหาเกี่ยวกับการได้มาซึ่ง

ความรู้แน่นอน (Lackey, 2006a: 1) เพราะความรู้ส่วนมากมาจากคำบอกเล่าของผู้อื่นเป็นสำคัญ ด้วยเหตุนี้ประเด็นตกเถียงหลักอีกประการหนึ่งในญาณวิทยาจึงเกี่ยวข้องกับคำบอกเล่าของประจักษ์พยาน และเป็นจุดสนใจของการทำงานของปรัชญาของนักปรัชญาจำนวนหลายคน โดยเฉพาะการยอมรับคำบอกเล่าของประจักษ์พยานที่แตกต่างกันออกไปหลากหลายแนวทางไม่ว่าจะเป็นการยอมรับโดยทันที เช่น การอ่านป้ายบอกทางที่เราไม่เคยรู้มาก่อน หรือการยอมรับโดยไม่ทันทีแต่อาศัยประสบการณ์ที่มีมาก่อนหน้าช่วยในการตัดสินใจ เป็นต้น (Welbourne, 2001: 91)

ในการพูดถึงคำบอกเล่าของประจักษ์พยาน Peter J. Graham และ Zachary Bachman ได้จำแนกลักษณะของคำบอกเล่าของประจักษ์พยานออกเป็น 2 แนวทางในการพิจารณาว่า อะไรคือลักษณะของคำบอกเล่าของประจักษ์พยานที่ได้รับการรองรับว่าเป็นความรู้ ซึ่งโดยทั่วไปแล้วมักจะประกอบด้วย ประการแรก ที่เรียกว่า ความเพียงพอ (sufficiency) และประการที่สองที่เรียกว่าความจำเป็น (necessity) ในหลักการประเภทแรกนั้นในทางญาณวิทยามักจะยอมรับกันว่า ผู้รับฟังคำบอกเล่าจะเชื่อในคำบอกเล่าของประจักษ์พยานเมื่อประจักษ์พยาน (Testifier) คนนั้น ๆ มีความรู้ที่จะส่งผ่านหรือถ่ายทอดไปยังผู้รับฟัง อาจกล่าวได้ว่าความรู้ที่ได้รับการรองรับคือความรู้ที่ถูกถ่ายทอดแล้ว ซึ่งขึ้นอยู่กับว่าประจักษ์พยานคนนั้น ๆ มีความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่พูดอย่างเพียงพอหรือไม่ หลักการนี้เรียกว่า ความเพียงพอ (Graham and Bachman, 2019: 61) ส่วนประการที่สองนั้น อธิบายว่าเมื่อผู้รับคำบอกเล่าเชื่อในคำบอกเล่าของผู้ส่งว่า p ถ้าผู้ส่งไม่รู้ว่ามี p ก็ไม่มีทางที่เป็นไปได้ที่ผู้รับจะได้มาซึ่งการรู้ว่า p โดยการเชื่อผู้ส่ง¹ (Graham and Bachman, 2019: 61) ความหมายก็คือว่า มีความจำเป็นที่ผู้รับความรู้จากคำบอกเล่าจะรู้ว่า p บนฐานของคำพูดของผู้ส่งนั่นเอง ดังนั้นการรู้ว่า p เป็นสิ่ง “จำเป็น” สำหรับผู้พูด

¹ สัญลักษณ์ p ย่อมาจากคำว่า proposition ที่แปลว่าประพจน์ หรือประโยคที่มีค่าความจริง ในทางญาณวิทยาเมื่อเรากล่าวว่าประโยคใดประโยคหนึ่งเป็นจริงเราจะให้ประโยคนั้นแทนด้วย p หรือประพจน์

ที่จะถ่ายทอดคำบอกเล่าออกไป ด้วยเหตุนี้ประจักษ์พยานหรือผู้พูดจะต้องมีความรู้ อย่างเพียงพอ และการมีความรู้ในเรื่องหนึ่ง ๆ อย่างเพียงพอถือว่าเป็นสิ่งที่จำเป็น สำหรับการได้รับการรองรับว่าความรู้ที่ถ่ายทอดออกไปมีความสมบูรณ์

เมื่อพิจารณาถึงข้อถกเถียงในญาณวิทยาว่าด้วยคำบอกเล่าของประจักษ์ พยาน ข้อถกเถียงอย่างหนึ่งที่สำคัญเกี่ยวข้องกับข้อถกเถียงว่าด้วยการส่งผ่านคำ บอกเล่าของประจักษ์พยาน² โดยเฉพาะประเด็นของการส่งผ่านคำบอกเล่าของ ประจักษ์พยานเกี่ยวกับหลักการที่เรียกว่าความเพียงพอและความจำเป็น กล่าวคือ การส่งผ่านคำบอกเล่าของประจักษ์พยานจะต้องวางอยู่บนเกณฑ์แบบใด ถึงจะทำให้ การส่งผ่านเป็นไปได้ หรือเกณฑ์ของการส่งผ่านต้องอาศัยคุณลักษณะสำคัญของ ประจักษ์พยานแบบใดจึงจะ “เพียงพอ” ต่อการส่งผ่านให้เกิดความรู้ขึ้นได้ รวมถึง หลักการใดบ้างที่ “จำเป็น” ต่อการส่งผ่านคำบอกเล่าของประจักษ์พยานให้สมบูรณ์

โดยทั่วไปนักญาณวิทยาพยายามอธิบายการส่งผ่านคำบอกเล่าของประจักษ์ พยานว่า ประจักษ์พยานจะต้องมีความรู้ที่เพียงพอจึงจะทำให้การส่งผ่านคำบอกเล่า ของประจักษ์พยานเกิดขึ้นได้ อย่างไรก็ตาม Jennifer Lackey ได้พยายามโต้แย้งการ ส่งผ่านคำบอกเล่าของประจักษ์พยานตามหลักการของความเพียงพอและความ จำเป็นในบทความของเขาคือชื่อว่า “Knowing from Testimony” (Lackey, 2006b: 432-448) ในบทความดังกล่าวของ Lackey เธอได้ยกตัวอย่างแย้งเอาไว้ว่าสนใจ และค่อนข้างที่จะหาข้อคัดค้านกับตัวอย่างที่เธอให้เอาไว้ได้ โดยเสนอตัวอย่างแย้งว่า ไม่จำเป็นว่าผู้พูดจะต้องมีความเชื่ออย่างแน่นหนาที่จะนำไปสู่ความรู้ในเรื่องที่เขา หรือเธอพูด แต่เขาหรือเธอก็สามารถส่งผ่านความรู้ได้อย่างสมบูรณ์ ส่วนในบทความ นี้ผู้เขียนมีจุดมุ่งหมายสำคัญที่จะตั้งข้อสังเกตต่อข้อเสนอของ Lackey ในบทความ ดังกล่าวของเธอที่เธอนำเสนอเอาไว้ ซึ่งผู้เขียนจะพิจารณาในหลักการเกี่ยวกับความ จำเป็นว่า ข้อเสนอของ Lackey เกี่ยวกับหลักการของความจำเป็นนั้น มีความเป็นไปได้

² การส่งผ่านคำบอกเล่าของประจักษ์พยานก็คือ การที่ผู้ที่เป็นประจักษ์พยาน (Testifier) ทำการถ่ายทอด เรื่องราวหนึ่ง ๆ ออกไป (Transmission of Testimony) ให้กับผู้รับฟังคำบอกเล่า เรียกว่าการส่งผ่าน คำบอกเล่าของประจักษ์พยาน

ได้ในการให้เหตุผลสนับสนุนข้อเสนอของเขาหรือไม่ โดยจะแบ่งส่วนของการนำเสนอออกเป็นสามส่วน ส่วนแรกคือส่วนถัดไป ที่จะนำเสนอการส่งผ่านคำบอกเล่าของประจักษ์พยาน ส่วนที่สองจะนำเสนอข้อเสนอสองของ Lackey ในบทความของเขา และส่วนที่สาม จะนำเสนอเกี่ยวกับข้อสังเกตของผู้เขียนต่อข้อเสนอสองของ Lackey โดยบทความนี้จะทำให้เห็นว่าข้อเสนอสองของ Lackey ในการโต้แย้งเกี่ยวกับการส่งผ่านคำบอกเล่าของประจักษ์พยานแบบ TEP-N นั้น มีปัญหาซึ่งจะพิจารณาดังต่อไปนี้

แนวคิดเกี่ยวกับการส่งผ่านคำบอกเล่าของประจักษ์พยาน

ในส่วนนี้ ผู้เขียนจะกล่าวถึงบริบททั่วไปของการส่งผ่านคำบอกเล่าของประจักษ์พยานตามแนวทางของหลักความเพียงพอและความจำเป็น แต่สิ่งที่ผู้เขียนต้องการมุ่งเน้นไปนั้นเป็นหลักการส่งผ่านคำบอกเล่าของประจักษ์พยานตามแนวทางความจำเป็น ที่มองว่าความจำเป็นในการส่งผ่านคำบอกเล่าของประจักษ์พยานนั้น ขึ้นอยู่กับความรู้หรือความเชื่อพื้นฐานที่ประจักษ์พยานมีอยู่ ในส่วนนี้จึงเป็นการให้ภาพทั่วไปของหลักการดังกล่าวนี้

เมื่อเรากล่าวถึงการส่งผ่านคำบอกเล่าของประจักษ์พยาน (Transmission of Testimony) โดยทั่วไปมักจะมียอดประกอบ 3 ประการ คือ ประจักษ์พยาน (Testifier) คำบอกเล่า (Testimony) และผู้รับคำบอกเล่าของประจักษ์พยาน หรือผู้รับฟัง (Hearer) ซึ่งสามองค์ประกอบนี้จะต้องเป็นการที่ประจักษ์พยานมีความพยายามที่จะถ่ายทอดข้อมูล (information) ไปยังผู้รับคำบอกเล่าของประจักษ์พยาน (Audi, 1997: 405) อย่างไรก็ตาม คำนิยามนี้ดูเหมือนจะกว้างเกินไป เพราะหากผู้พูดหรือผู้เป็นประจักษ์พยานเพียงแค่อึกอักเดาสุ่มสิ่งที่พูดออกมา ก็จะทำให้ผู้รับคำบอกเล่าไม่สามารถได้รับความรู้ได้ (McMyler, 2008: 124) เช่น “ประจักษ์พยานเล่าว่าเขาได้พบกับภูษานาคตัวเป็น ๆ ใให้กับผู้รับฟังคนหนึ่ง” ซึ่งมีองค์ประกอบครบ 3 ประการแต่ก็ยังไม่ได้รับการยืนยันว่าการส่งผ่านคำบอกเล่านี้สมบูรณ์ อาจเป็นไปได้ว่าผู้ฟังไม่ได้เชื่อทันที ดังนั้นจะต้องมีการพิจารณาองค์ประกอบอื่น ๆ เพิ่มเติม

ดังนั้น นอกจากจะประกอบด้วย 3 องค์ประกอบหลักแล้วนั้น สิ่งสำคัญของการส่งผ่านคำบอกเล่าของประจักษ์พยานก็คือ (1) ผู้ฟังจะต้องได้รับความรู้โดยตรงจากคำบอกเล่าของประจักษ์พยานที่ถ่ายทอดมา และ (2) ผู้พูดจะต้องมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่เขาพูดเพื่อส่งผ่านไปยังผู้ฟังอย่างถูกต้อง เพื่อที่จะให้เข้าใจหลักการสองประการนี้อย่างง่าย เราลองพิจารณาแนวทางการส่งผ่านคำบอกเล่าของประจักษ์พยานเปรียบเทียบกับผู้คนที่ยืนต่อ ๆ กันแล้วส่งถึงน้ำต่อกันไปเรื่อย ๆ เพื่อดับไฟ ซึ่งแต่ละคนก็จะส่งถึงน้ำต่อ ๆ กันไป และแต่ละคนที่ยืนเรียงแถวต่อกันอยู่นั้น จะต้องรับน้ำจากแหล่งอื่นต่อกันมาเรื่อย ๆ (Lackey, 1999: 471-490) ทำที่เช่นนี้เป็นการบอกว่า การส่งผ่านคำบอกเล่าของประจักษ์พยานนั้น ผู้พูดต้องมีความรู้ เพราะเมื่อถ่ายทอดคำบอกเล่าออกไปแล้ว จะทำให้ผู้ฟังได้รับคำบอกเล่าตามที่ถูกถ่ายทอดออกมา โดยทั่วไปการศึกษาในทางญาณวิทยาจะเรียกมุมมองดังกล่าวนี้ว่า “การส่งผ่านคุณสมบัติเชิงความเชื่อ” (Transmission of Epistemic Properties ต่อไปจะแทนด้วย TEP) (Lackey, 2006b: 432) ซึ่งเป็นการถ่ายทอดความเชื่อจากผู้พูดไปยังผู้ฟังและส่งต่อกันไปเรื่อย ๆ เหมือนกับถึงน้ำที่ส่งต่อกันไปเรื่อย ๆ โดยคุณสมบัติในเชิงความเชื่อที่ถูกส่งต่อกันไปจะต้องเป็นคุณสมบัติที่จะนำไปสู่การได้มาซึ่งความเชื่อที่มีเหตุอันควรให้เชื่อของผู้รับฟัง

เนื่องจากการส่งผ่านคำบอกเล่าของประจักษ์พยาน จะพิจารณาในมิติเชิงญาณวิทยา (Epistemic dimension) เป็นสำคัญ โดย Lackey ได้จำแนกการส่งผ่านคุณสมบัติเชิงความเชื่อหรือ TEP ออกเป็น 2 ประการ เช่นกันกับการจำแนกของ Graham และ Bachman นั่นคือ Lackey จำแนก TEP ออกเป็น (1) การส่งผ่านคุณสมบัติเชิงความเชื่อในมิติของความจำเป็น (แทนด้วย TEP-N) ในมิตินี้จะพิจารณาว่าการที่ผู้ฟังจะได้รับคำบอกเล่าอย่างถูกต้องในเรื่องหนึ่ง ๆ นั้น ผู้พูดจะต้องมีความเชื่อในเรื่องหนึ่ง ๆ และความเชื่อนั้นจะต้องเป็นความเชื่อที่ถูกให้เหตุผลสนับสนุนและเป็นความเชื่อที่ได้รับประกันว่าเป็นความรู้ และ (2) การส่งผ่านคุณสมบัติเชิงความเชื่อในมิติของความเพียงพอ (แทนด้วย TEP-S) ซึ่งพิจารณาคัล้าย ๆ กับกรณีของความจำเป็น แต่ในกรณีของความเพียงพอจะเพิ่มมา 2 ลักษณะสำคัญคือ ผู้ฟังจะต้องได้รับคำบอกเล่าเกี่ยวกับเรื่องหนึ่ง ๆ จากเนื้อหาที่ผู้พูดถ่ายทอด

ออกมาเกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ รวมถึงผู้ฟังจะต้องไม่ถูกทำลายความเชื่อที่ได้รับมาจากผู้พูดด้วย ซึ่งทำให้เห็นว่าเกณฑ์เหล่านี้เป็นเกณฑ์ที่เพียงพอที่จะอธิบายได้ว่าคำบอกเล่าของประจักษ์พยานมีการส่งผ่านอย่างสมบูรณ์ ทั้งสองการส่งผ่านคุณสมบัติเชิงความเชื่อที่เรียกว่า TEP-N และ TEP-S สามารถพิจารณาได้ดังนี้ (Lackey, 2006b: 434)

TEP-N: สำหรับทุก ๆ ผู้พูด A และผู้ฟัง B, ความเชื่อของ B ว่า p มีเหตุผลหรือได้รับประกัน (justified, warranted) ว่ารู้ บนฐานของคำบอกเล่าของ A ว่า p ก็ต่อเมื่อ ความเชื่อของ A ว่า p มีเหตุผลหรือได้รับประกัน (justified, warranted) ว่ารู้ (Lackey, 2006b: 434)

TEP-S: สำหรับทุก ๆ ผู้พูด A และผู้ฟัง B, ถ้า (1) ความเชื่อของ A ว่า p มีเหตุผลหรือได้รับประกัน (justified, warranted) ว่ารู้ (2) B ได้มาซึ่งความเชื่อที่ว่า p บนฐานของเนื้อหาของคำบอกเล่าของ A ว่า p และ (3) B ไม่มีตัวหักล้างสำหรับความเชื่อที่ว่า p แล้วความเชื่อของ B ว่า p มีเหตุผลหรือได้รับประกัน (justified, warranted) ว่ารู้ (Lackey, 2006b: 434)

จากหลักการส่งผ่านคำบอกเล่าของประจักษ์พยานตามแนวทางของ TEP-S และ TEP-N แล้วนั้น Lackey กล่าวว่า เราสามารถให้เหตุผลสนับสนุนได้ โดยการเปรียบเทียบกับความทรงจำ กล่าวคือ ความทรงจำจะเกี่ยวข้องกับสิ่งที่เรารู้มาก่อนในช่วงเวลาที่ผ่านมาแล้วถ่ายทอดมาสู่เรา แต่ไม่สามารถสร้างความรู้หรือถ่ายทอดความรู้ใหม่ได้ ในทางตรงกันข้าม คำบอกเล่าของประจักษ์พยาน สามารถถ่ายทอดจากบุคคลหนึ่งไปยังอีกบุคคลหนึ่ง และยังสามารถสร้างความรู้ใหม่ให้เกิดขึ้นได้ (Lackey, 2006b: 434) ซึ่งทำให้เห็นว่าแม้คำบอกเล่าของประจักษ์พยานอาจมิใช่ความเชื่อพื้นฐาน แต่มีความสำคัญยิ่งของความรู้ในทางญาณวิทยาในการได้มาซึ่งความรู้ของเรา เพราะผู้รับคำบอกเล่าอาจจะไม่เคยรู้เรื่องนี้มาก่อน เมื่อได้รับคำบอกเล่าก็ถือว่าเป็นการได้รับความรู้ใหม่ แต่การได้ความรู้มาจากความทรงจำเป็นสิ่งที่ผ่านเข้ามาแล้วในประสบการณ์และความทรงจำเลยไม่ใช่ความรู้ใหม่ และเมื่อพิจารณาการส่งผ่านคำบอกเล่าของประจักษ์พยานทั้ง TEP-N และ TEP-S

จะเห็นว่า TEP-N ให้ความสำคัญกับความเชื่อของประจักษ์พยานที่มีอยู่ในการพิจารณาการส่งผ่านคำบอกเล่านั้น ๆ ส่วนแนวทางของ TEP-S ให้ความสำคัญกับองค์ประกอบที่หลากหลาย ได้แก่ ความเชื่อของประจักษ์พยาน เนื้อหาของคำบอกเล่าของประจักษ์พยาน และความเชื่อของผู้รับคำบอกเล่าไม่มีตัวหักล้างความเชื่อนั้น ๆ ที่ได้รับมา การที่เราเรียก TEP ว่าเป็นการส่งผ่านคุณสมบัติในเชิงความเชื่อ ก็เนื่องมาจากว่า เมื่อใดก็ตามที่เราได้ความรู้จากผู้อื่น เราไม่ได้เรียนรู้จากคำพูดของกันและกัน แต่เราเรียนรู้จากความเชื่อของกันและกัน นั่นคือส่งผ่านความเชื่อจากคนหนึ่งไปยังผู้หนึ่ง ดังนั้นถ้าหากผู้พูดไม่ได้แสดงออกถึงความจริงใจและไม่ได้แสดงออกในสิ่งที่ตัวเองเชื่อ (เช่น การรับประกันในสิ่งที่เป็นความเชื่อที่พูดออกไป) ก็ไม่มีอะไรให้เขาหรือเธอส่งต่อไปยังผู้ฟังได้ (Burge, 1993, 1997; Lackey, 2008: 37-38) ความเชื่อของผู้พูดและการแสดงออกซึ่งสิ่งที่เขาเชื่อจึงเป็นสิ่งที่จำเป็นที่จะทำให้การส่งผ่านคำบอกเล่าของประจักษ์พยานได้

ในบทความนี้ ผู้เขียนจะพิจารณาเฉพาะหลักการแรก นั่นคือ TEP-N ที่มองว่าสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่งต่อการส่งผ่านคำบอกเล่าของประจักษ์พยานก็คือ ความเชื่อของประจักษ์พยานที่มีอยู่ เนื่องจากว่า มีการอ้างถึงความเชื่อของประจักษ์พยานที่มีความสัมพันธ์กับการได้รับคำบอกเล่าของประจักษ์พยานอย่างสมบูรณ์ กล่าวคือเมื่อพิจารณาว่าคำบอกเล่าของประจักษ์พยานหนึ่ง ๆ ที่ส่งผ่านมายังผู้รับคำบอกเล่า นั้นมีความถูกต้องหรือไม่ ก็พิจารณาจากความเชื่อของประจักษ์พยานคนนั้น ๆ เป็นสำคัญ

ตัวอย่างของนักปรัชญาที่สนับสนุนแนวทางดังกล่าวนี้ก็เช่น John Hardwig ในบทความของ Hardwig เขาได้ยกตัวอย่างของชุมชนการวิจัยทางวิทยาศาสตร์เอาไว้ว่า การวิจัยในชุมชนการวิจัยทางวิทยาศาสตร์นั้น มักจะมีความเชื่อมั่นในความร่วมมือน้อย กล่าวคือไม่มีทางเลือกอื่นใดให้ไว้วางใจ รวมถึงความไว้วางใจในลักษณะของสมาชิกในชุมชน แต่ความร่วมมือในชุมชนการวิจัยทางวิทยาศาสตร์

จะเกิดขึ้นได้นั้น³ จะต้องอาศัยคำบอกเล่าของประจักษ์พยานจากผู้อื่นเท่านั้น เพราะข้อเสนอทางวิทยาศาสตร์ (Scientific propositions) มักจะต้องได้รับการยอมรับบนพื้นฐานของหลักฐานที่ผู้อื่นมีเท่านั้น ผลก็คือว่าความรู้ทางวิทยาศาสตร์จึงต้องขึ้นอยู่กับลักษณะเชิงศีลธรรม และลักษณะเชิงความเชื่อ (epistemic character) ของนักวิทยาศาสตร์อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ทั้งนี้ไม่ใช่เพราะว่า “ข้อมูลยาก” (hard data) และข้อโต้แย้งเชิงตรรกะไม่จำเป็น แต่เนื่องจากข้อมูลและข้อโต้แย้งที่เกี่ยวข้องนั้นกว้างขวางเกินไปและยากเกินกว่าจะได้มาด้วยวิธีการอื่นใดนอกจากคำบอกเล่าของประจักษ์พยานจากวิทยาศาสตร์คนอื่นในชุมชนเอง และในบทความดังกล่าว Hardwig ยังได้เน้นย้ำถึงสิ่งที่จะทำให้เกิดความเชื่อมั่นในคำบอกเล่าของประจักษ์พยานของนักวิทยาศาสตร์ด้วย นั่นคือคุณลักษณะเฉพาะของนักวิทยาศาสตร์ (character of scientists) ที่จะทำให้เกิดความเชื่อมั่นได้ (Hardwig, 1991: 706-707) การที่ Hardwig ให้ความสำคัญกับคุณลักษณะเฉพาะของนักวิทยาศาสตร์ ก็เนื่องมาจากว่าการที่ใครสักคนจะเชื่อคำบอกเล่าของนักวิทยาศาสตร์ย่อมตระหนักรู้ว่านักวิทยาศาสตร์คนนั้นรู้เกี่ยวกับคำบอกเล่าทางวิทยาศาสตร์ที่เขาถ่ายทอดออกมา นอกจากนี้ก็มีนักปรัชญาอีกคนเช่น Angus Ross ได้กล่าวเอาไว้ว่า “การที่คุณบอกกับฉันว่า p สามารถที่จะพูดได้ว่าคุณให้ความรู้กับฉัน ถ้าคุณรู้ว่า p ” (Ross, 1986: 69-88)

นอกจากนี้สิ่งที่ Hardwig ได้เน้นย้ำไว้ในบทความอีกบทความหนึ่งของเขาก็คือว่า ผู้ที่ไม่ใช่ผู้เชี่ยวชาญในเรื่องนั้นๆ ไม่เพียงแต่จะไม่สามารถมีความเชื่อในเรื่องหนึ่งๆ เกี่ยวกับสิ่งที่ผู้เชี่ยวชาญมีได้ แต่ยังไม่สามารถสร้างความเชื่อเกี่ยวกับเหตุผลของผู้เชี่ยวชาญที่เชื่อถือในความเชื่อนั้นๆ กล่าวคือ เขาให้ความสำคัญกับความเชี่ยวชาญของประจักษ์พยานเป็นสำคัญนั่นเอง (Hardwig, 1985: 335-349) หรือ

³ Hardwig ใช้คำว่า epistemic cooperation ซึ่งถ้าแปลเป็นภาษาไทยก็อาจจะแปลได้ว่า ความร่วมมือเชิงความเชื่อ หรือ ความร่วมมือเชิงญาณ ซึ่งก็คือความร่วมมือที่จะได้มาซึ่งความรู้ในชุมชนทางการวิจัย มิใช่ความร่วมมือในการบรรลุมิติประสงค์เชิงเทคนิค (technic) แต่เป็นความร่วมมือเพื่อบรรลุมิติประสงค์เชิงความรู้ (epistemic)

นักปรัชญาอย่าง Michael Welbourne ก็อธิบายว่า “ผู้พูดที่มีความรู้จริง ๆ รู้ว่า p และพูดจากความรู้ที่มีอยู่นั้น พูดประโยคซึ่งแสดงถึง p โดยผู้ฟังซึ่งไม่เคยรู้มาก่อนว่า p เข้าใจและเชื่อผู้พูด ณ ขณะนี้ ผู้ฟังและผู้พูดต่างรู้ว่า p ” (Dummett, 1994: 302) ในทำนองเดียวกันนักปรัชญาอย่าง Alvin Plantinga ก็กล่าวเอาไว้ว่าการที่ความเชื่อในส่วนของพยานจะได้รับการรับรองก็ต่อเมื่อความเชื่อดังกล่าวได้รับการประกันโดยประจักษ์พยานเท่านั้น (Plantinga 1993: 86) รวมถึงนักปรัชญาคนอื่น ๆ อีกจำนวนมากมายกสนับสนุนท้าวที่ดังกล่าวนี้ และถือได้ว่าเป็นข้อเท็จจริงหลักของการส่งผ่านคำบอกเล่าของประจักษ์พยาน ซึ่งถือเอาความเชื่อที่ได้รับการรับรองจากประจักษ์พยานคนนั้น ๆ เป็นสำคัญ

จะเห็นได้ว่า นักปรัชญาที่สนับสนุนแนวทาง TEP-N นั้นให้ความสำคัญกับคำบอกเล่าของประจักษ์พยานที่สัมพันธ์กับ “ความเชื่อ” หรือความรู้ของประจักษ์พยาน แม้ว่านักปรัชญาบางคนอาจไม่ได้พูดถึงความเชื่อหรือความรู้ของประจักษ์พยานตรง ๆ อย่างเช่น Hardwig แต่สิ่งที่เขาพูดถึงคุณลักษณะของนักวิทยาศาสตร์ก็เป็นการหมายถึงการที่นักวิทยาศาสตร์ในฐานะประจักษ์พยานมีความรู้หรือเชื่อ (believe that something) ในสิ่งที่เขาถ่ายทอดออกมา ดังนั้น TEP-N จึงมีลักษณะที่ว่า สิ่งที่สำคัญสำหรับการส่งผ่านคำบอกเล่าของประจักษ์พยานก็คือ ตัวของประจักษ์พยานจะต้องรู้ว่า p หรือ เชื่อว่า p เมื่อ p คือคำบอกเล่าของประจักษ์พยาน (Testimony) และเมื่อพิจารณา TEP-N เราก็จะพบว่ามีความสอดคล้องกับคุณลักษณะสำคัญของผู้รับฟังคำบอกเล่าที่มักจะประเมินค่า (Epistemic Evaluation) คำบอกเล่าหนึ่ง ๆ ผ่านสิ่งที่ประจักษ์พยานรู้หรือสิ่งที่ประจักษ์พยานมีในสิ่งที่เขาเชื่อ เช่น การเชื่อคำบอกเล่าของหมอในเรื่องการตรวจวินิจฉัยโรค โดยที่คำบอกเล่านั้นถูกประเมินว่าหมอเกี่ยวข้องกับสิ่งดังกล่าวเป็นอย่างดี หรือบางที สิ่งนี้อาจจะเรียกว่าอำนาจเชิงความเชื่อ (Epistemic Authority) ของหมอก็ได้ ซึ่งโดยทั่วไปในกรณีอื่น ๆ เราก็จะพิจารณาไปตามแนวทางดังกล่าวนี้

อย่างไรก็ตาม ในบทความเรื่อง Knowing from Testimony ของ Jennifer Lackey เธอได้ยกตัวอย่างเพื่อแสดงให้เห็นว่า TEP-N และ TEP-S ที่ถูกเสนอมาก่อนหน้านั้นมีปัญหา และไม่อาจใช้พิจารณาการส่งผ่านคำบอกเล่าของประจักษ์พยาน

ได้ เธอจึงยกตัวอย่าง 4 ตัวอย่างเพื่อแย้งกับข้อเสนอดังกล่าวด้วยการส่งผ่านคุณสมบัติในเชิงความเชื่อของคำบอกเล่าของประจักษ์พยาน โดยตัวอย่างที่ 1 และ 2 เป็นการยกตัวอย่างแย้งกับ TEP-N ส่วนตัวอย่างที่ 3 และ 4 เป็นการยกตัวอย่างแย้งกับ TEP-S ซึ่งผู้เขียนจะอภิปรายในส่วนต่อไป และจะมุ่งอภิปรายเฉพาะตัวอย่างแย้ง TEP-N เท่านั้น

ข้อโต้แย้งของเจนนิเฟอร์แล็กกีต่อการส่งผ่านคุณสมบัติเชิงความเชื่อในมิติความจำเป็น (TEP-N)

ข้อโต้แย้งของ Jennifer Lackey ที่ได้ยกตัวอย่างแย้งกับ TEP-N ประกอบไปด้วย 2 ตัวอย่าง ซึ่งเขาพยายามทำให้เห็นถึงข้อผิดพลาดของ TEP-N ที่ไม่ครอบคลุมการส่งผ่านคำบอกเล่าของประจักษ์พยานตามแนวทางของหลักความจำเป็น ซึ่งทั้ง 2 ประการมีรายละเอียดดังนี้

ตัวอย่างที่ 1 ครูสอนวิทยาศาสตร์กับทฤษฎีวิวัฒนาการ

สำหรับตัวอย่างที่ 1 เป็นตัวอย่างที่ชัดเจนมาก ซึ่ง Lackey ได้ใช้แย้งกับ TEP-N อย่างชัดเจนและตรงไปตรงมา เพื่อที่จะบอกว่า ข้อเสนอของการส่งผ่านคำบอกเล่าหรือสิ่งที่จำเป็นในการส่งผ่านคำบอกเล่า นั้น ไม่เพียงแต่จะอาศัยสิ่งที่เรียกว่า “ความเชื่อ” ที่ประจักษ์พยานคนนั้น ๆ มี เพื่อยืนยันเท่านั้น โดยตัวอย่างดังกล่าว Lackey ได้อธิบายดังนี้

“Clarissa ครูสอนวิทยาศาสตร์ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนแห่งหนึ่ง ซึ่งเธอเองเป็นชาวคริสต์ที่เชื่อมั่นในแนวคิดแบบครีเอชันนิซึม (Creationism) และเชื่อมั่นในความผิดพลาดของทฤษฎีวิวัฒนาการตามหลักวิทยาศาสตร์ อย่างไรก็ตาม Clarissa เชื่อว่ามีหลักฐานทางวิทยาศาสตร์อยู่มากมายในการต่อต้านความเชื่อของชาวคริสต์ทั้ง 2 อย่างนี้ แน่หนอนว่าเธอยอมรับอย่างง่ายดายว่าเธอไม่ได้ยึดมั่นอยู่ในข้อผูกพันของของครีเอชันนิซึมในการต่อต้านหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ แต่เธอ

ยึดมั่นในศรัทธาส่วนตัวของเธอที่มีต่อผู้สร้างที่ทรงพลัง ด้วยเหตุนี้ Clarissa จึงไม่คิดว่าเธอควรกำหนดความเชื่อทางศาสนากับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ของเธอ แต่เธอก็ถือว่าหน้าที่ของเธอในฐานะครูผู้สอนที่จะรวบรวมเนื้อหาที่น่าเสนอ ซึ่งได้รับการสนับสนุนที่ดีโดยหลักฐานที่มีอยู่ ที่รวมถึงความจริงของทฤษฎีวิวัฒนาการอย่างชัดเจน เป็นผลให้เธอนำเสนอบทเรียนทางชีววิทยาของเธอในตอนนี้อย่างไรก็ตาม โดยเธอได้อ้างกับนักเรียนของเธอว่า ปัจจุบันนี้ *Homo sapiens* เป็นวิวัฒนาการที่มาจาก *Homo erectus* แม้ว่า Clarissa จะไม่เชื่อทฤษฎีวิวัฒนาการนี้ก็ตาม แต่นักเรียนของเธอก็ได้สร้างความเชื่อที่จริงที่สอดคล้องกันมากบนพื้นฐานของคำบอกเล่าของประจักษ์พยานที่เชื่อถือได้ของเธอ” (Lackey, 2006b: 435)

สิ่งที่ Lackey ต้องการที่จะสื่อให้เห็นในตัวอย่างที่ 1 ก็คือว่า ในบางครั้งการที่ผู้พูดที่มีความไม่น่าเชื่อถือ (อันเนื่องมาจากภูมิหลังทางความเชื่อหรือความเชื่อที่เขาคือเธอมี) อาจจะเป็นประจักษ์พยานที่มีความน่าเชื่อถือก็ได้ และอาจจะสามารถถ่ายทอดความเชื่อที่มีเหตุผลสนับสนุนหรือความเชื่อที่ได้รับประกัน (justified belief, warranted belief) ว่าเป็นความรู้ ไปยังผู้ฟังได้อย่างน่าเชื่อถือ โดยไม่คำนึงถึงข้อเท็จจริงที่ว่าเธอมีความเชื่อพื้นฐานอย่างไร นั่นคือ ถึงแม้ว่าสำหรับตัวของ Clarissa เอง ที่แม้ว่าเธอจะเพิกเฉยต่อหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ที่มีความสัมพันธ์กับทฤษฎีวิวัฒนาการ และดังนั้นเธอจึงไม่ถือเอาความเชื่อที่ว่าในยุคปัจจุบันนี้ โโฮโมเซเปียนส์ มีวิวัฒนาการมาจากโฮโมเอเรคตัสอย่างที่ทฤษฎีวิวัฒนาการกล่าวเอาไว้ แต่เธอก็ยังสามารถถ่ายทอดคำบอกเล่าของประจักษ์พยานของเธอได้ นั่นคือ Clarissa สามารถถ่ายทอดข้อเท็จจริงทางวิทยาศาสตร์ซึ่งถือเป็นการส่งผ่านความรู้นั่นคือการส่งผ่านความเชื่อที่มีเหตุอันควรให้เชื่อหรือความเชื่อที่ได้รับประกัน (justified belief, warranted belief) ว่าเป็นความรู้ให้กับนักเรียนของเธอได้ตามหลักการของทฤษฎีวิวัฒนาการ ดังนั้นตัวอย่างนี้จึงเป็นการชี้ให้เห็นว่า TEP-N เป็นเท็จ (Lackey, 2006b, p. 435) นอกจากนี้ Lackey ยังยกตัวอย่างแย้งกับ TEP-N อีกตัวอย่างหนึ่ง ซึ่งพิจารณาจากตัวอย่างที่ 2 ดังนี้

ตัวอย่างที่ 2 หลักฐานของจักษุแพทย์กับปัญหาด้านสายตา

เป็นที่น่าสนใจว่า ในตัวอย่างที่ 1 นั้น Lackey ได้ปฏิเสธ TEP-N อย่างตรงไปตรงมาโดยการชี้ให้เห็นว่า การมีความเชื่อบางอย่างไม่มีความสัมพันธ์กับการถ่ายทอดคำบอกเล่าอย่างถูกต้อง นอกจากนี้ในตัวอย่างที่ 2 ที่ Lackey ยกมานั้น ก็มีความพยายามที่จะปฏิเสธ TEP-N เช่นเดียวกันกับตัวอย่างที่ 1 แต่ตัวอย่างที่ 2 เป็นการถ่ายทอดคำบอกเล่าที่ประจักษ์พยานมีความเชื่อที่ผิดอย่างชัดเจน แต่สามารถถ่ายทอดคำบอกเล่าของตนเองต่อผู้รับฟังได้อย่างถูกต้องดังนี้

“Bartholomew ได้รับคำบอกเล่าอย่างไม่ถูกต้องจากจักษุแพทย์ผู้ที่มีความน่าไว้วางใจว่า สายตาของเขามีปัญหาที่ไม่อาจเชื่อถือได้เกือบจะทั้งหมด แต่ก็ไม่มีเหตุผลที่จะปฏิเสธการวินิจฉัยนี้ ด้วยเหตุนี้ แม้ว่า การรายงานของจักษุแพทย์จะเป็นเท็จ แต่ Bartholomew ก็ควรจะต้องยอมรับการวินิจฉัยดังกล่าวนี้ที่เป็นปัญหา ด้วยหลักฐานทั้งหมดที่มี ไม่นานแล้วการวินิจฉัยของจักษุแพทย์จะทำให้ Bartholomew เป็นผู้หักล้างที่ไม่ถูกหักล้าง (undefeated defeater) สำหรับความเชื่อเกี่ยวกับสายตาของเขาโดยส่วนใหญ่ อย่างไรก็ตามในขณะที่เขาเดินออกมาจากคลินิกของจักษุแพทย์คนดังกล่าว Bartholomew ได้เห็นอุบัติเหตุทางรถยนต์ ทำให้เกิดความเชื่อที่จริงซึ่งสอดคล้องกันว่ามีอุบัติเหตุเกิดขึ้น และต่อมาเขาได้รายงานเหตุการณ์อุบัติเหตุต่อ Iris แต่ไม่ได้รายงานเกี่ยวกับการวินิจฉัยของการตรวจสายตาของเขาโดยจักษุแพทย์ให้ Iris ทราบ ในท้ายที่สุด Iris ได้สร้างความเชื่อที่จริงที่สอดคล้องกันขึ้นมา” (Lackey, 2006b: 435)

Lackey อธิบายต่อว่า ในกรณีของตัวอย่างที่ 2 นี้เอง แม้ว่าการวินิจฉัยของจักษุแพทย์จะสามารถเอาชนะสถานะทางญาณวิทยาของการรับรู้ของ Bartholomew เกี่ยวกับอุบัติเหตุทางรถยนต์ได้ก็ตาม แต่ Iris ก็ไม่มีเหตุผลที่จะสงสัยในการรับรู้ของ Bartholomew ได้ ด้วยเหตุนี้แม้ว่า Bartholomew จะไม่มีเหตุผลที่จะไว้วางใจ

ประสบการณ์การมองเห็นของเขาต่อคำบอกเล่าของประจักษ์พยานของจักษุแพทย์ก็ตาม แต่การที่ไม่มีเหตุผลในการสร้างความไว้วางใจที่ว่านั้น ไม่ถูกส่งผ่านไปยัง Iris ผ่านทางคำบอกเล่าของประจักษ์พยานของเขา สิ่งนี้ชี้ให้เห็นว่า Bartholomew สามารถส่งผ่านคำบอกเล่าซึ่งเป็นความรู้ (justified belief, warranted belief) ไปยัง Iris ได้ ดังนั้นความเชื่อที่ประจักษ์พยานมีอยู่จึงไม่เกี่ยวข้องกับการส่งผ่านคำบอกเล่าของประจักษ์พยาน ดังนั้นจึงทำให้เห็นว่า TEP-N เป็นเท็จ

เนื่องจาก Lackey ได้ยกตัวอย่างแย้ง TEP-N ทั้งสองตัวอย่างดังที่ได้อภิปรายไปแล้วนั้น ทำให้เห็นว่าการอาศัยความเชื่อของประจักษ์พยานไม่เพียงพอที่จะเป็นเงื่อนไขที่จำเป็นสำหรับการส่งผ่านคำบอกเล่าของประจักษ์พยานได้ ซึ่งทำให้ Lackey เสนอหลักการใหม่ขึ้นมาที่เรียกว่า Reliability of the Statement-Necessity thesis (ต่อไปจะแทนด้วย RS-N) โดยมีรายละเอียดว่า

RS-N: สำหรับทุก ๆ ผู้พูด A และผู้ฟัง B, B รู้ (ความเชื่อที่มีเหตุผลสนับสนุน หรือความเชื่อที่ได้รับประกัน) ว่า p บนฐานของคำบอกเล่าของ A ว่า p ก็ต่อเมื่อถ้อยแถลงของ A ว่า p เป็นสิ่งที่น่าเชื่อถือ หรือ อย่างอื่นที่นำไปสู่ความจริง (truth) (Lackey, 2006b: 437)

จะเห็นได้ว่า เมื่อ Lackey ได้ทำการโต้แย้งและแสดงให้เห็นถึงความผิดพลาดของการส่งผ่านคำบอกเล่าของประจักษ์พยานตามแนวทางของ TEP-N แล้วนั้น Lackey ได้ทำการสร้างข้อเสนอมใหม่ขึ้นมาที่เรียกว่า RS-N โดยเป็นการเปลี่ยนเงื่อนไขของความจำเป็น ซึ่งเดิมเป็นการพิจารณาจากความเชื่อที่ประจักษ์พยานคนนั้น ๆ มีอยู่ มาเป็นการพิจารณาตัวถ้อยแถลงนั้น ๆ ว่ามีความน่าเชื่อถือ หรือมีอย่างอื่นที่นำไปสู่ความจริงหรือไม่ อีกนัยหนึ่ง เหมือนว่า Lackey เสนอให้พิจารณาคุณค่าในเชิงความเชื่อ (Epistemic Value) ในฐานะของการนำไปสู่การมีความเชื่อที่จริงนั่นเอง

อย่างไรก็ตาม Lackey เห็นว่า TEP-N และ RS-N แสดงเฉพาะเงื่อนไขที่จำเป็นสำหรับความรู้ที่ได้รับการรับรองและมีเหตุผลสนับสนุนเท่านั้น แต่ความสมบูรณ์ที่สุดของญาณวิทยาว่าด้วยคำบอกเล่าของประจักษ์พยานจะต้องประกอบด้วยเงื่อนไข (2) และ (3) ตาม TEP-S ดังนั้น Lackey จึงเห็นว่าอย่างน้อยที่สุดเราจะต้องพิจารณาการส่งผ่านคำบอกเล่าของประจักษ์พยานแบบใหม่ที่เขาเรียกว่า Statement View of Testimony หรือ SVT ดังนี้คือ

- SVT: สำหรับทุก ๆ ผู้พูด A และผู้ฟัง B, ความเชื่อของ B ว่า p เป็นสิ่งที่เหตุผลหรือได้รับประกัน (justified, warranted) บนฐานของคำบอกเล่าของ A ว่า p ก็ต่อเมื่อ (Lackey, 2006b: 438)
- (1) ถ้อยแถลงของ A ว่า p มีความน่าเชื่อถือหรืออย่างน้อยอื่นที่นำไปสู่ความจริง (truth)
 - (2) B ได้รับความเชื่อว่า p บนฐานของเนื้อหาของถ้อยแถลงของ A ว่า p และ
 - (3) B ไม่มีตัวหักล้างสำหรับความเชื่อว่า p

จะเห็นว่า Lackey เสนอให้ใช้เงื่อนไขว่าผู้ฟังจะต้องได้รับความเชื่อบนฐานของเนื้อหาของประจักษ์พยานของผู้พูดที่พูดออกมา และจะต้องไม่มีตัวหักล้างสำหรับความเชื่อนั้นด้วย ดังนั้น ตามแนวทางของ SVT กระบวนการติดต่อสื่อสารผ่านคำบอกเล่าของประจักษ์พยาน จึงไม่เกี่ยวข้องกับผู้พูดที่ถ่ายทอดความเชื่อของเธอไปยังผู้ฟัง แต่ผู้พูดจะเสนอคำกล่าวแก่ผู้ฟังพร้อมกับคุณสมบัติทางญาณวิทยาที่ผู้พูดมีอยู่ และผู้ฟังจะสร้างความเชื่อที่สอดคล้องกันบนพื้นฐานของความเข้าใจและยอมรับข้อความนั้น (Lackey, 2008: 72-73) อย่างไรก็ตามในการเพิ่มเติมเงื่อนไขที่ (2) และ (3) เข้ามาใน SVT นั้น ยังอาจจะไม่เพียงพอที่จะตอบคำถามที่ว่าเงื่อนไขที่จำเป็นสำหรับความรู้จากคำบอกเล่าของประจักษ์พยาน ทำให้ Lackey มุ่งเน้นไปที่การอภิปรายเรื่องการให้เหตุผลสนับสนุนแบบลดทอนนิยม (Reductionism)

และแบบปฏิเสธลดทอนนิยม (Non-Reductionism) ในการอธิบายปัญหา⁴ ในส่วนถัดไปเราจะพิจารณาข้อเสนอของ Lackey เกี่ยวกับ TEP-N ซึ่งเป็นใจความสำคัญของบทความชิ้นนี้

ข้อสังเกตต่อการอ้างเหตุผลโต้ตอบ TEP-N ของเจนนีเฟอร์ แล็กกี

ในการตั้งข้อสังเกตต่อการอ้างเหตุผลผ่านการส่งผ่านคำบอกเล่าของประจักษ์พยานนั้น นักปรัชญามักจะมุ่งเป้าหมายไปที่การตั้งข้อสังเกตต่อการอ้างตัวอย่างที่ 1 ของเธอ ลักษณะสำคัญของคำบอกเล่าของประจักษ์พยานประการหนึ่งที่ถูกนำมาเปรียบเทียบก็คือ ตัวอย่างเกี่ยวกับการส่งผ่านคำบอกเล่าของประจักษ์พยานที่ผู้ทำหน้าที่ส่งผ่านคำบอกเล่า เป็นเสมือนเครื่องส่งผ่านสัญญาณเสียงเท่านั้น นั่นหมายความว่าตัวผู้พูดไม่ได้ “รู้” เกี่ยวข้องกับเรื่องที่พูด แต่ทำหน้าที่คอยส่งผ่านคำบอกเล่าเท่านั้น โดยในบทความของ Carter และ Nickel เรื่อง “On Testimony and Transmission” (Carter and Nickel, 2014: 145-155) ได้ยกตัวอย่างสำคัญประการหนึ่งในการโต้แย้ง TEP-N แต่มีความแตกต่างไปจากกรณีของ Lackey โดยมีรายละเอียดว่า

⁴ การให้เหตุผลสนับสนุนแบบลดทอนนิยมก็คือ เมื่อเราได้รับคำบอกเล่าของประจักษ์พยานมาแล้ว เราจะลดทอนคำบอกเล่านั้นไปยังแหล่งความรู้อื่น ๆ เพื่อตรวจสอบคำบอกเล่านั้น ในแง่นี้คำบอกเล่าจึงไม่ใช่ความรู้พื้นฐาน ส่วนแนวทางแบบปฏิเสธลดทอนนิยม นั้นเราสามารถยอมรับคำบอกเล่านั้น ๆ ได้เลยเนื่องจากบางครั้งเราอาจจะไม่มีเหตุผลหรือความเชื่อที่จะลดทอนไปเพื่อตัดสินคำบอกเล่านั้น ๆ ซึ่งสำหรับ Lackey เธอเห็นว่า คำบอกเล่าของประจักษ์พยานที่ได้รับการให้เหตุผลสนับสนุนตามแนวทางทั้งสองนี้ มีปัญหา เช่น แนวทางแรกเป็นการไม่ไว้วางใจต่อคำบอกเล่ามากเกินไป ส่วนแนวทางที่สองก็เป็นแนวทางที่ให้ความไว้วางใจกับคำบอกเล่ามากเกินไป (Lackey, 2006b: 439-440) ดังนั้นเธอจึงไม่ได้ให้ความสำคัญกับแนวทางใดแนวทางหนึ่งมากกว่ากัน แต่เธอเห็นว่าแนวทางที่เป็นไปได้นั้นจะต้องเป็นแนวทางแบบผสมผสาน (hybrid) ของการให้เหตุผลสนับสนุนคำบอกเล่าของประจักษ์พยาน คือการเสนอให้ตรวจสอบผู้พูดที่แม้ว่าการตรวจสอบนั้นอาจจะไม่สามารถตรวจสอบได้อย่างครบถ้วนแบบที่กลุ่มลดทอนนิยมต้องการ

“คอมพิวเตอร์ในเน็ตบุ๊กของ Rupert ไม่สามารถเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต ไวไฟที่บ้านของเขาได้ และเขาสงสัยว่าเขาเตอร์อินเทอร์เน็ตน่าจะมีปัญหาแน่นอน เนื่องจากปัจจุบัน Rupert เป็นโรคกล่องเสียงอักเสบ เขาจึงเขียนคำถามบางอย่างให้กับลูกชายวัย 8 ขวบ ที่ชื่อ Ian เพื่อถามผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต เมื่อ Ian โทรไปสอบถามผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต เขาได้รับการถ่ายทอดคำบอกเล่าจากผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตเกี่ยวกับวิธีการใช้งานและแก้ปัญหา จากนั้น Ian ก็ถ่ายทอดคำบอกเลาดังกล่าวนี้ต่อ Rupert แต่ในการถ่ายทอดนี้ Ian ไม่เข้าใจในสิ่งที่เขาถ่ายทอดต่อ Rupert เมื่อสักครู่นี้ แต่เมื่อท้ายที่สุดแล้ว Rupert สามารถเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตได้สำเร็จ” (Carter and Nickel, 2014: 146)

แต่ในกรณีนี้ มีความแตกต่างไปจากตัวอย่างที่ 1 ของ Lackey อย่างชัดเจน กล่าวคือ ในตัวอย่างของ Lackey นั้น ครูวิทยาศาสตร์ที่ชื่อว่า Clarissa ทำหน้าที่เป็นผู้ส่งผ่านคำบอกเล่าของประจักษ์พยานที่แท้จริง (genuine testimony) กล่าวคือ แม้เธอจะไม่เชื่อในทฤษฎีวิวัฒนาการ แต่เธอก็เชื่อว่าทฤษฎีดังกล่าวเป็นไปตามหลักวิทยาศาสตร์ การที่เธอเชื่อว่าทฤษฎีดังกล่าวเป็นไปตามหลักทางวิทยาศาสตร์ เป็นการสื่อให้เห็นว่าเธอเป็นผู้เชี่ยวชาญทางด้านการสอนชีววิทยา โดยมีสถานะของการเป็นครูรองรับอยู่ ดังนั้น จึงถือว่าเธอเป็นผู้เชี่ยวชาญอยู่ในขณะที่กรณีของ Rupert กับ Ian นั้น ผู้ที่ทำหน้าที่ถ่ายทอดหรือส่งผ่านคำบอกเล่าของประจักษ์พยานซึ่งก็คือ Ian ไม่ได้ทำหน้าที่เป็นประจักษ์พยานอย่างแท้จริง แต่เป็นเพียงแค่ผู้ถ่ายทอดสิ่งที่เขาได้ฟังมา (hearsay) เท่านั้น (Carter and Nickel, 2014: 146) แม้ว่า Clarissa จะไม่เชื่อทฤษฎีทางวิทยาศาสตร์ แต่เธออาจจะได้รับคำบอกเล่าเรื่องนี้มาอย่างเข้าใจก็ได้ และนี่เองจะเป็นจุดสำคัญที่น่าพิจารณาต่อไปว่า แท้จริงแล้ว Lackey ได้ทำการโต้แย้ง TEP-N หรือไม่ ถ้าไม่ เราควรมีข้อเสนอดต่อคำบอกเล่าของประจักษ์พยานเป็นไปอย่างไร จากการทบทวนเอกสารที่เกี่ยวข้อง เราพบว่านักปรัชญาอย่าง Paul Faulkner (2011: 73) ได้ให้ข้อสังเกตต่อตัวอย่างที่ 1 ของ Lackey เอาไว้อย่างน่าสนใจ กล่าวคือ Faulkner เห็นว่าตัวอย่างครูสอนวิทยาศาสตร์ชาวคริสต์

ไม่ได้มีความสำคัญมากนักที่จะได้แย้งกับ TEP-N อย่างจริงจังโดยเขาได้ใช้รูปแบบการอธิบายการส่งผ่านคำบอกเล่าของประจักษ์พยานแบบหนึ่งที่ว่า TEP-N* ซึ่งมีคำอธิบายดังนี้

TEP-N*: สำหรับทุก ๆ คนในสายโซ่ของคำบอกเล่า ผู้พูด $A_1, \dots, A_n$ (เมื่อ $i = 1, 2, 3, \dots, n$) และผู้ฟัง B, B รู้ว่า p บนฐานของคำบอกเล่าของ A_n ว่า p ก็ต่อเมื่อ ผู้พูดลำดับแรก A_1 รู้ว่า p ในบางแนวทางที่ไม่ใช่เชิงคำบอกเล่า (Faulkner, 2011: 73)

จะสังเกตได้ว่า มุมมองแบบ TEP-N* ของ Faulkner เช่นนี้ ชี้ให้เห็นว่านักเรียนได้รับความรู้เพิ่มเติมขึ้นในขณะที่ครูเองไม่ใช่แหล่งที่มาของความรู้ (Faulkner, 2011: 73) และยังเห็นได้ว่าตรงนี้แตกต่างกับคำอธิบายของ Lackey ตรงที่ว่า TEP-N* ถือว่าครูไม่ใช่แหล่งที่มาของความรู้ ในขณะที่ Lackey ถือว่าครูเป็นแหล่งที่มาของความรู้ ทั้งนี้ก็เพราะว่า ครูไม่อาจจะเป็น $A_{i=1}$ ตามแนวทางของ TEP-N* แต่ครูจะเป็น $A_{i>1}$ ด้วยเหตุนี้จึงอาจพิจารณาได้ว่าในกรณีที่ $A_{i>1}$ สถานะของครูจึงเป็นสถานะเช่นเดียวกับสถานะของ Ian ตามตัวอย่างของ Carter และ Nickel หรืออาจอธิบายให้เห็นภาพชัดก็คือว่า TEP-N* บอกว่า ครูทำหน้าที่เป็นเครื่องขยายเสียงส่งสัญญาณเสียงจากแหล่งที่มาอื่น ๆ อีกครั้ง โดยที่ครูไม่จำเป็นต้องมีความเชื่อ (believe) นั้น ๆ ก็ได้ เช่นเดียวกับ Ian ที่ทำหน้าที่เป็นเครื่องขยายเสียงจากการส่งความรู้ที่มาจากคำบอกเล่าของให้บริการอินเทอร์เน็ต มาถึง Rupert ผู้เป็นพ่อของเขา และ Rupert ได้รับความรู้นั้นอย่างถูกต้องโดยที่ Ian ไม่มีความเชื่อในสิ่งที่เขาพูดออกไปเลย

กรณีนี้ก็ตาม ท่าทีของ TEP-N* น่าจะมีปัญหาอยู่พอสมควรกับการอธิบายกรณีตัวอย่างครูสอนวิทยาศาสตร์ชาวคริสต์ เนื่องจากว่าการสอนหนังสือของครูไม่ได้วางอยู่บนฐานของความเชื่อที่เขาหรือเขามีอยู่ หากแต่ การสอนของครูจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องสอนตามหลักสูตรการศึกษาที่ถูกกำหนดเอาไว้สำหรับผู้เรียน ตามความหมายนี้ ครูจึงมีภาระหน้าที่บางประการที่จะต้องทำหน้าที่ของครูให้บรรลุวัตถุประสงค์ ดังนั้นจึงจริงอยู่ที่ครูจะไม่เชื่อทฤษฎีวิวัฒนาการ แต่เชื่อหลักการทางศาสนาแทน ซึ่งก็ในกรณีนี้ผู้เขียนเห็นว่าเราไม่ควรที่จะเรียกว่าครูไม่มีความรู้ในวิทยาศาสตร์เพื่อปฏิเสธแนวทาง TEP-N และบอกไม่ได้ด้วยว่าครูเป็นเพียงผู้ส่งข้อความเท่านั้น

ตามแนวทางของ TEP-N* ผู้เขียนเห็นว่ากรณีตัวอย่างของ Lackey น่าสนใจ แต่ปัญหาตอนนี้คือตัวอย่างของ Lackey เอง ไม่สามารถใช้เป็นข้ออ้างสำหรับการปฏิเสธ TEP-N ได้ และในขณะเดียวกัน TEP-N* ก็ไม่สามารถเป็นหลักการใหม่ได้ เนื่องจากไม่สามารถแย้งตัวอย่างของ Lackey ลงไปได้ ดังนั้นแล้วในตอนนี้อย่างน้อย TEP-N จึงยังไม่สามารถหาข้อปฏิเสธมาหักล้างลงได้เลย

ดังที่ได้กล่าวไปแล้วว่า สิ่งที่เราสังเกตเห็นจากกรณีตัวอย่างของ Lackey ก็คือว่า ครูมีพันธะหน้าที่บางประการที่จะต้องส่งผ่านคำบอกเล่าให้ถูกต้อง ซึ่งพันธะหน้าที่ดังกล่าวถูกกำกับควบคุมโดยสถานะของผู้สอนซึ่งจะต้องสอนให้ถูกต้อง คำถามคือ มีกรณีที่ครูตั้งใจจะสอนไม่ให้อ่านถูกต้องตามหลักการทางวิทยาศาสตร์ แต่สอนตามหลักความเชื่อทางศาสนาของตนเองหรือไม่ คำตอบคือ มีแน่นอน แต่เราก็ต้องพิจารณาว่า โดยมากแล้วการสอนของครูจะพ่วงมากับพันธะหน้าที่ของการเป็นครูเสมอ นั่นคือความมุ่งมั่นในการสอนหรือถ่ายทอดเรื่องที่ต้องการให้นักเรียนเท่านั้น จริงอยู่ที่ตัวอย่างของ Lackey จะบอกว่าครูไม่มีความเชื่อในเรื่องนั้น ๆ แต่ก็สามารถถ่ายทอดออกมาได้ ผู้เขียนเห็นว่า Lackey กำลังพูดถึงความเชื่อที่ไม่ใช่ความเชื่อเชิงญาณวิทยา ที่จะต้องมีความเกี่ยวข้องกับการเชื่อว่าประพจน์หนึ่ง ๆ เป็นจริง คำอธิบายเกี่ยวกับความเชื่อเชิงญาณวิทยากับความเชื่อที่ไม่ใช่เชิงญาณวิทยานั้น พิจารณาได้จากการอธิบายถึงปัจเจกบุคคลคนหนึ่ง ๆ มีความเชื่อที่เกี่ยวกับการ “เชื่อว่า” (believe that) และความเชื่อเกี่ยวกับการ “เชื่อใน” (believe in) อะไรบางอย่าง (McCain, 2016: 26-27) กล่าวคือ ในทางญาณวิทยาจะอธิบายความเชื่อบนฐานของสิ่งที่เราเชื่อว่าจริง ยกตัวอย่างเช่น สมมติเชื่อว่าประชาธิปไตยเป็นระบอบการปกครองที่ให้สิทธิและเสรีภาพในการแสดงออกของปัจเจกบุคคล และประชาชนในระบอบประชาธิปไตยก็ปฏิบัติตามหลักการนี้ได้ ในขณะที่สมพงษ์เป็นผู้ที่เชื่อในระบอบเผด็จการ แต่ไม่เชื่อในระบอบประชาธิปไตย แม้ว่าสมพงษ์จะไม่เชื่อในระบอบประชาธิปไตย แต่สมพงษ์ก็เชื่อว่า สิ่งต่าง ๆ ในระบอบประชาธิปไตยเป็นจริง เช่น การแสดงออกทางการเมืองของพลเมืองได้อย่างเสรี และกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในระบอบประชาธิปไตยก็คือสิ่งที่สมพงษ์เชื่อว่าเกิดขึ้นจริง ลักษณะเช่นนี้ทำให้เห็นว่า สมพงษ์เชื่อว่าสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในระบอบ

ประชาธิปไตยเกิดขึ้นเช่นนั้นจริง แม้ว่าสมพงษ์จะไม่ได้เชื่อในระบอบประชาธิปไตย ดังนั้นไม่ว่าสมหมายหรือสมพงษ์จะ “เชื่อใน” ระบอบการปกครองที่แตกต่างกัน แต่ทั้งสองต่าง “เชื่อว่า” กิจกรรมและเรื่องราวต่าง ๆ ในระบอบประชาธิปไตยดำเนินไปเช่นนั้นเหมือนกัน (McCain, 2016: 27) ด้วยเหตุนี้การนิยามความรู้พื้นฐานของสิ่งที่เรียกว่าความเชื่อจึงต้องเป็นการ “เชื่อว่า” ไม่ใช่ “เชื่อใน” สิ่งที่เรายังจะสังเกตได้จากคำอธิบายนี้ก็คือ การเชื่อในบางสิ่งบางอย่างนั้น เป็นการมอบความเชื่อในลักษณะของความศรัทธา ความไว้วางใจต่อสิ่งนั้น โดยเป็นการเชื่อในสิ่งนั้น ๆ โดยตรง แต่การเชื่อว่าบางอย่างนั้น ไม่จำเป็นต้องศรัทธาในสิ่งนั้นก็เชื่อว่าสิ่งนั้น ๆ เกิดขึ้นได้ ด้วยเหตุนี้การเชื่อว่าการเชื่อในจึงต่างกัน และการเชื่อว่าจะเป็นการเชื่อที่นักญาณวิทยาสนใจเกี่ยวกับความรู้เป็นสำคัญ

จากการจำแนกสิ่งที่เรียกว่า ความเชื่อ ที่กล่าวไปข้างต้นนั้น ก็จะให้เห็นได้ชัดว่า Lackey กำลังอภิปรายตัวอย่างของเขาเกี่ยวกับครูสอนวิทยาศาสตร์ชาวคริสต์ว่า ครูวิทยาศาสตร์ชาวคริสต์ไม่ได้เชื่อในวิทยาศาสตร์ แต่เชื่อในความเชื่อทางศาสนา ซึ่งก็ยังสามารถถ่ายทอดความรู้ไปยังนักเรียนได้ ผู้เขียนเห็นว่าการสร้างข้อโต้แย้งของ Lackey ต่อ TEP-N เช่นนี้เป็นเรื่องปกติ ไม่ได้มีอะไรพิเศษเพียงพอที่จะสามารถแย้งกับ TEP-N ให้ตกไปได้ ทั้งนี้ก็เพราะว่า เวลาที่ครูสอนวิทยาศาสตร์คนดังกล่าวสอนนักเรียนนั้น เธอไม่ได้สอนบนฐานของสิ่งที่เธอ “เชื่อใน” แต่เธอสอนในสิ่งที่เธอกำลัง “เชื่อว่า” การวิวัฒนาการของมนุษย์มันเป็นไปเช่นนั้นตามหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ที่เธอได้รับมาจากการเรียนวิทยาศาสตร์ หรืออาจจะมาจากการบอกเล่าของนักวิทยาศาสตร์ หรืออาจารย์สอนชีววิทยาของเธอ เป็นต้น ซึ่งแม้เธอจะเชื่อในศาสนาแต่เธอยังเชื่อว่าสิ่งที่เธอสอนนั้นจะต้องเป็นไปตามหลักการทางวิทยาศาสตร์ และที่เห็นอย่างชัดเจนก็คือว่าตัวอย่างดังกล่าวของ lackey ไม่ได้วางอยู่บนฐานของระดับการอภิปรายเดียวกัน เพราะเธอใช้การอภิปรายที่มองความเชื่อโดยไม่จำแนกสิ่งที่เรียกว่า “เชื่อว่า” ออกจากสิ่งที่เรียกว่า “เชื่อใน”

แต่อย่างไรก็ตาม กรณีตัวอย่างของ Lackey ไม่ใช่ว่าจะไม่มีคุณค่าเชิงญาณวิทยาว่าด้วยคำบอกเล่าของประจักษ์พยาน ในทางกลับกัน ผู้เขียนเห็นว่าตัวอย่างของเธอกลับสามารถตีความเพื่อชี้ให้เห็นคุณลักษณะบางประการในการ

ส่งผ่านคำบอกเล่าของประจักษ์พยานได้ ประการแรกคือพันธะหน้าที่ของประจักษ์พยานที่มีต่อการส่งผ่านคำบอกเล่า นั้น ๆ ประการที่สองคือความใกล้ชิดระหว่างครูกับนักเรียน ซึ่งเป็นความใกล้ชิดที่ผู้รับฟังคำบอกเล่ากับผู้ที่เห็นประจักษ์พยานเห็นหน้ากันอย่างใกล้ชิด (face-to-face) ซึ่งจะสามารถประเมินความน่าเชื่อถือได้จากลักษณะท่าทางที่ผู้ทำหน้าที่ประจักษ์พยานส่งผ่านคำบอกเล่ามายังผู้รับคำบอกเล่าของประจักษ์พยาน แต่ดูเหมือนว่าการตีความว่าตัวอย่างของ Lackey มีคุณค่าทางฐานวิทยาในสองประการดังกล่าว ก็ดูเหมือนว่าตัวอย่างนี้ไม่ได้มีการอธิบายใหม่ ๆ ไปมากกว่าหลักการของ TEP-N เลย เพราะการที่ครูมีพันธะหน้าที่ในการถ่ายทอดความรู้ให้นักเรียนก็เท่ากับว่าครูมีความรู้ (know that something) ในสิ่งที่ถ่ายทอดออกมา ซึ่งก็เป็นไปตามหลักการส่งผ่านคำบอกเล่าของประจักษ์พยานแบบ TEP-N ส่วนประการที่สองที่เกี่ยวกับความใกล้ชิดแบบ (face-to-face) นั้น ผู้เขียนเห็นว่าแม้ความใกล้ชิดจะสามารถประเมินความตั้งใจที่ประจักษ์พยานมีต่อผู้รับฟังคำบอกเล่าก็ตาม แต่ความใกล้ชิด (face-to-face) ก็สามารถนำไปสู่การได้รับคำบอกเล่าที่เป็นเท็จหรือคำบอกเล่าที่เหลวไหลได้ ด้วยเหตุนี้หากการตีความดังกล่าวครอบคลุมตัวอย่างของ Lackey ผู้เขียนเห็นว่าน่าจะเป็นการชี้ให้เห็นได้อย่างชัดเจนว่า ตัวอย่างของ Lackey เกี่ยวกับครูสอนวิทยาศาสตร์ชาวคริสต์ไม่สามารถปฏิเสธ TEP-N ได้เลย ต่อไปเราจะลองพิจารณาตัวอย่างที่ 2 ของ Lackey

สำหรับในตัวอย่างที่ 2 ของ Lackey เป็นตัวอย่างสำหรับโต้ตอบ TEP-N เช่นกัน ซึ่งดูเหมือนจะมีความเป็นไปได้มากกว่าตัวอย่างที่ 1 ที่มีความล้มเหลวในการโต้ตอบกับ TEP-N โดยที่ในตัวอย่างที่ 2 เราจะพบว่า Bartholomew ในฐานะประจักษ์พยาน (Testifier) มีความเข้าใจผิดว่าสายตาของเขาคิดปกติ แต่ในความเป็นจริงสายตาของเขาไม่ผิดปกติเพราะสามารถถ่ายทอดสิ่งที่เขาเห็นไปยัง Iris ได้ ในกรณีนี้ Iris ได้รับข้อมูลที่ถูกต้อง แม้ว่า Bartholomew จะไม่ทราบสายตาของเขาสามารถรายงานสิ่งที่ถูกต้องได้ก็ตาม กล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือว่า Bartholomew ไม่สามารถทราบได้เลยว่าสิ่งที่เขาเห็นนั้นเป็นจริงหรือไม่จริง แต่ก็รายงานไปตามที่เขาเห็น และเขาอาจเชื่อว่าสิ่งที่เขาเห็นไม่เป็นจริง แต่ความจริงก็คือสิ่งที่เขาเห็นนั้นเป็นจริง และดังนั้นปัญหาก็อยู่ที่จักุษาแพทยรายงานผลที่เป็นเท็จให้เขาทราบนั่นเอง

อย่างไรก็ตาม และจากตัวอย่างที่ 2 นี้เองแม้ผู้รับฟังคำบอกเล่าจะได้รับคำบอกเล่าจากประจักษ์พยานอย่างถูกต้องก็ตาม แต่ทั้งนี้คำบอกเล่าที่เขารับมามันก็เกิดขึ้นจากการที่ประจักษ์พยานมีสิ่งนั้นอยู่ แต่ประจักษ์พยานไม่ทราบว่าตนเองมี การไม่ทราบว่าตนเองมีก็เนื่องมาจากว่าประจักษ์พยานมีความเชื่อบางประการที่เขาได้มาอย่างผิด ๆ นั่นคือการรายงานของจักษุแพทย์ที่เป็นเท็จ แต่เชื่อมั่นในจักษุแพทย์ ในแง่นี้เราอาจจะบอกว่าเป็นการแย้ง TEP-N ได้อย่างชัดเจน เพราะเหมือนกับว่าแพทย์คนดังกล่าวไม่มีความรู้เพราะรายงานผลเท็จ อย่างไรก็ตามผู้เขียนเห็นว่าตัวอย่างที่สองมีปัญหาแน่นอน ปัญหาแรกคือ Lackey ไม่สามารถอธิบายได้อย่างชัดเจนว่าตกลงแล้วจะถือว่า Bartholomew เป็นประจักษ์พยานหรือไม่ เพราะเขาทำหน้าที่เดียวกับ Ian นอกจากนี้ตัวอย่างที่สองของ Lackey ยังไม่สามารถอธิบายอย่างชัดเจนได้ด้วยว่า จักษุแพทย์มีสถานะทางญาณวิทยาที่มีความรู้จริง ๆ หรือไม่ ซึ่งไม่เกี่ยวกับการถ่ายทอดความเท็จออกมา ดังนั้น ตัวอย่างที่สองของ Lackey จึงมีปัญหามาก ส่วนตัวอย่างที่หนึ่งของเธอดูตรงไปตรงมาแต่ก็ยังไม่สามารถแย้งกับ TEP-N ได้ เช่นเดียวกัน

ผู้เขียนเห็นว่า ถึงแม้การโต้แย้งแนวทางการส่งผ่านคำบอกเล่าของประจักษ์พยานแบบของ Lackey ที่มีต่อ TEP-N จะมีความล้มเหลวทั้งสองตัวอย่างก็ตาม แต่สิ่งที่น่าสนใจในบทความของ Lackey ก็คือ ข้อเสนอใหม่ของเธอ Lackey ที่เรียกว่า Reliability of the Statement-Necessity thesis (RS-N) เพราะเธอได้สร้างข้อเสนอใหม่ที่เปลี่ยนจากการให้ความสำคัญกับตัวของประจักษ์พยานที่ผูกอยู่กับความรู้ ความเชี่ยวชาญต่าง ๆ ที่ประจักษ์พยานคนนั้น ๆ มีอยู่ มาเป็นการให้ความสำคัญกับตัวคำบอกเล่าของประจักษ์พยานแทน เช่น แทนที่จะเชื่อว่าปัญหาเรื่องโควิด 19 มีความน่าเชื่อถือเพราะหมอเป็นคนพูด แต่ถ้าอาศัยข้อเสนอของ Lackey เราจะไม่เชื่อเช่นนั้น แต่เราจะพิจารณาจากคำพูดของหมอแทนว่ามีนัยที่นำไปสู่ความน่าเชื่อถือมากน้อยเพียงใด หรือถ้าพิจารณาตามแนวทางของ Richard Foley เราอาจจะบอกได้ว่า Lackey กำลังบอกว่าไม่เสมอไปที่การยอมรับคำบอกเล่าของประจักษ์

พยานจะต้องอาศัยอำนาจทางญาณวิทยา (Epistemic Authority)⁵ อย่างไรก็ตาม อาจเกิดคำถามตามมาได้ว่า การเปรียบเทียบข้อเสนองของ Lackey ที่แสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนจากการให้ความสำคัญกับอำนาจเชิงญาณวิทยามาเป็นตัวข้อความนั้น สามารถเปรียบเทียบกับข้อเสนองของ Richard Foley ได้หรือไม่ เพราะดูเหมือนว่า Lackey กำลังพูดถึงการส่งผ่าน (transmission) ส่วน Foley กำลังพูดถึงสิ่งที่เรียกว่าการให้เหตุผลสนับสนุน (Justification) ซึ่งดูเหมือนจะเป็นคนละอย่างกันที่ไม่อาจนำมาเทียบกันได้ แต่อย่างไรก็ตามข้อสงสัยดังกล่าวนี้ผู้เขียนเห็นว่า เราสามารถมองว่าทั้งเรื่องของการส่งผ่านและเรื่องของการให้เหตุผลสนับสนุนคำบอกเล่าของประจักษ์พยาน มีความซ้อนทับร่วมกันในบางประการ เช่น เมื่อพูดถึงการส่งผ่าน เรามักจะถือว่าการส่งผ่านนั้นมีความสมบูรณ์ก็ต่อเมื่อผู้รับคำบอกเล่าได้รับคำบอกเล่าเกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ อย่างถูกต้องซึ่งจะต้องอิงอาศัยอำนาจเชิงญาณวิทยาหรือการมีความรู้ในเรื่องที่ประจักษ์พยานพูดออกมา ในขณะเดียวกัน การให้เหตุผลสนับสนุนตามแนวทางอัตนิยมเชิงญาณวิทยาที่อาศัยการมีอำนาจเชิงญาณวิทยาหรือการลดทอนคำบอกเล่าไปยังตัวประจักษ์พยานคนนั้น ๆ ว่ามีความรู้ที่พอจะน่าเชื่อถือหรือไม่ ซึ่งท้ายที่สุดแล้วก็จะกล่าวถึงอำนาจเชิงญาณวิทยาเช่นกัน แต่ก็พึงตระหนักว่าการส่งผ่านคำบอกเล่ากับการให้เหตุผลสนับสนุนคำบอกเล่าเป็นคนละอย่างกัน ด้วยเหตุนี้ การส่งผ่านคำบอกเล่าของประจักษ์พยานตามแนวทางที่ Lackey เสนอขึ้นมาจึงเป็นการชี้ให้เห็นว่า Lackey ได้สร้างกรอบการอธิบาย

⁵ คำว่าอำนาจเชิงญาณวิทยา (Epistemic Authority) เป็นคำที่ Richard Foley ใช้อธิบายการให้เหตุผลสนับสนุนคำบอกเล่าของประจักษ์พยาน โดย Foley แยกแนวทางการให้เหตุผลสนับสนุนคำบอกเล่าของประจักษ์พยานออกเป็น 2 แนวทางด้วยกัน แนวทางแรกเรียกว่า การให้เหตุผลสนับสนุนตามแนวทางอัตนิยมเชิงญาณวิทยา (Epistemic Egoism) ที่พิจารณาว่าเราจะเชื่อหรือไม่เชื่อคำบอกเล่านั้นโดยดูจากการลดทอนคำบอกเล่าไปยังเหตุการณ์หรือปรากฏการณ์หรืออาจจะพิจารณาเทียบกับอำนาจทางญาณวิทยา เช่น การที่ हमอบอกว่าเราเป็นใช้จากการตรวจลักษณะทั่วไปภายนอก เราเลือกเชื่อหมอบ เพราะหมอบเป็นผู้มีอำนาจทางญาณวิทยาที่จะบอกเราได้ถูกต้องและน่าเชื่อถือ ส่วนอีกแนวทางหนึ่งเรียกว่าปฏิเสธอัตนิยมเชิงญาณวิทยา (Epistemic Non-Egoism) ซึ่งจะยอมรับคำบอกเล่าอื่น ๆ เลยก้นที่ ดู Richard Foley (1994: 53-73)

แบบใหม่ โดยให้ความสำคัญกับตัวคำบอกเล่า (Statement) แต่ไม่ได้ให้ความสำคัญกับตัวของประจักษ์พยานหรืออำนาจเชิงญาณวิทยานั้นเอง ซึ่งเธอได้เสนอไว้ใน RS-N โดยข้อเสนอดังกล่าวนี้นักเขียนเห็นว่ามีความน่าสนใจ และเปลี่ยนมุมมองที่เราควรมีต่อการสร้างทฤษฎีว่าด้วยคำบอกเล่าของประจักษ์พยาน

บทสรุป

น่าสนใจว่าข้อเสนอของ Lackey เกี่ยวกับการส่งผ่านคำบอกเล่าของประจักษ์พยานนั้น เป็นข้อเสนอกับที่เรียกได้ว่าเป็นการเปลี่ยนมุมมองต่อการส่งผ่านคำบอกเล่าของประจักษ์พยานแบบดั้งเดิม ที่อาศัยการพิจารณาคำบอกเล่าผ่านทางอำนาจเชิงญาณวิทยา (Epistemic Authority) เช่น ความรู้ ความเชื่อพื้นฐานที่มีมาก่อนหน้า หรือ background of belief ของประจักษ์พยานคนนั้น ๆ ไปสู่การให้ความสำคัญกับตัวคำบอกเล่าหรือถ้อยแถลงของคำบอกเล่าเหล่านั้น ผู้เขียนได้แสดงให้เห็นว่า Lackey ยังไม่สามารถที่จะทำการโต้แย้งต่อการส่งผ่านคำบอกเล่าของประจักษ์พยานตามแนวทางดั้งเดิม หรือ TEP-N ได้เลย ทั้งสองตัวอย่างที่ Lackey ยกตัวอย่างมาต่างล้มเหลวด้วยกันทั้งสิ้น แต่ทั้งนี้ เธอได้นำเสนอข้อเสนอมุมมองใหม่ที่เรียกว่า Reliability of the Statement-Necessity thesis หรือ RS-N อันเป็นข้อเสนอทางญาณวิทยาที่น่าสนใจและให้ความสำคัญอย่างยิ่งกับตัวคำบอกเล่าที่จะนำไปสู่การมีความเชื่อที่จริง

เอกสารอ้างอิง

- Audi, R. (1997). The Place of Testimony in the Fabric of Knowledge and Justification. *American Philosophical Quarterly*, 34(4), 405-422.
- Audi, R. (2003). *Epistemology: A Contemporary Introduction to The Theory of Knowledge* (3rd edition). New York: Routledge.
- Burge, T. (1993). Content preservation. *The Philosophical Review*, 102(4), 457-488.

- Burge, T. (1997). Interlocution, perception, and memory. **Philosophical Studies: An International Journal for Philosophy in the Analytic Tradition**, 86(1), 21-47.
- Carter, J. A. and Nickel, P. J. (2014). On testimony and transmission. **Episteme**, 11(2), 145-155.
- Dummett, M. (1994). Testimony and memory. In Matilal, B. K., Chakrabarti, A. (Eds.), **Knowing from Words: Western and Indian philosophical analysis of understanding and testimony** (pp. 251-272). New York: Springer Science & Business Media.
- Fallis, D. (2009). Introduction: The Epistemology of Mass Collaboration. **Episteme**, 6(1), 1-7.
- Faulkner, P. (2011). **Knowledge on Trust**. Oxford: Oxford University Press.
- Foley, R. (1994). Egoism in Epistemology. In Schmitt, F. (Eds.), **Socializing Epistemology: The Social Dimensions of Knowledge** (pp. 53-73). Lanham, MD: Rowman and Littlefield.
- Graham, P., & Bachman, Z. (2019). Counterexamples to Testimonial Transmission In Fricker, M., Graham, P. J., Henderson, D., and Pedersen, N. J. (Eds.), **The Routledge handbook of social epistemology** (pp. 61-77). New York: Routledge.
- Hardwig, J. (1985). Epistemic Dependence. **The Journal of philosophy**, 82(7), 335-349.
- Hardwig, J. (1991). The role of trust in knowledge. **The Journal of Philosophy**, 88(12), 693-708.
- Lackey, J. (1999). Testimonial knowledge and transmission. **The Philosophical Quarterly**, 49(197), 471-490.

- Lackey, J. (2006a). Introduction In Lackey, J., Sosa, E. (Eds.), **The Epistemology of Testimony** (pp. 1-24). Oxford: Oxford University Press.
- Lackey, J. (2006b). Knowing from testimony. **Philosophy Compass**, 1(5), 432-448.
- Lackey, J. (2008). **Learning from words: Testimony as a source of knowledge**. Oxford: Oxford University Press
- McCain, K. (2016). **The Nature of Scientific Knowledge: An Explanatory Approach**. Dordrecht: Springer.
- McMyler, B. (2008). **Trusting Others for the Truth: An Essay on the Epistemology of Testimony** (Doctoral dissertation). Chicago: University of Chicago.
- Plantinga, A. (1993). **Warrant and proper function**. Oxford: Oxford University Press.
- Ross, A. (1986). Why do We Believe What We Are Told?. **Ratio**, (1), 69-88.
- Welbourne, K. M. (2001). **Knowledge**. Chesham: Acumen Publishing Ltd.